

Prenumerationspriser:
Abo 12: --
1/2 år 9: 50
1/3 år 6: 50
1/4 år 3: 50
månad 1: 25
Bembärningsavgiften i Åbo 25 pml per månad
Lösnummer à 10 pennit.
Udelägen sker på morgonen hvarje dag.

ÅBO TIDNING.

Redaktörer: Gustaf Oynneus, John Hedberg (redaktör, träffas 4-7 e. m.), Axel Rydholm, John Söderholm.
Redaktionsbyrå: Brahegatan 8. Telefon Nr 74.

Annonspriser:
Annonser före texten beräknas med 95 pennit per petrad eller motsvarande utrymme och efter texten med 20 pennit.
Dödsfallsannonser från 3 till 8 mark.
Annonser om födde, förlorade och vigde 1:50
Ingen annons införes under 60 pennit.
För svarsmottagning 4 annonser i annonskorten erlagges utom annonspriset 20 pennit.
För yrkesannonser, alla dagar under året 25 mk per petrad eller dess utrymme.
Prenumerations-, utdelnings- och annonskontor,
Ryska kyrkogatan Nr 14.
Telefon Nr 84.

Nr 264 Torsdagen den 28 November 1901

JULUTSTÄLLNING

hos
AKTIEBOLAGET AXEL WIKLUND,
Eriksgatan 7.

TERMOMETER-OBSERVATIONER.
Åbo, 28 nov. kl. 2 om natten 4-2

ÅBO TIDNING

rade månadsprenumeranter
rinras om prenumerationsens för-
yande och är priset per månad
clusive hembärningsavgiften
1 mark 50 p.i.

I domkyrkan hålles:
Svensk bibelförklaring om torsdag kl. 5
e. m. af kyrkoherden Borg.
Finsk bibelförklaring om fredag kl. 4 e. m.
af kyrkoherden Borg.
I frunt. bibelförklaringens bönehus
hålles bibelförklaring på finska i dag torsdag
kl. 7 e. m. af kolportör Eklund.
I stadsmissionshuset hålles bibelför-
klaringar i dag torsdag kl. 7 e. m. af mis-
sionären Hannula och pastor Renvall.
Kristliga fören. af unga kvinnor,
Humlegårdsgatan 7 B.
I dag, torsdag, kl. 7 e. m. thefest med tal
af pastor Malin.
Kl. 10 f. m. försäljning till förmån för
fören. (Se gårdagens annons!)
Immanus-Els-kapellet, Eriksgatan 15.
Svensk predikan i dag torsdag kl. 8 e. m.
af Fredr. Nyroen.
Baptistförsamlingens bönesal,
(Trädgårdsgatan 22).
Svensk predikan i dag kl. 8 e. m. af A.
Edstam.

Kurser.

Finlands Bank, den 13 nov.

	Förskylla- kurs.	Läp- kurs.
St Petersburg	a/v 267:80 266:60	
London	a/v 25: 35 25: 18	
Paris	a/v 100: 90 100: 90	
Antwerpen	a/v 100: 80 99: 80	
Hamburg	a/v 124: 123: 40	
Litbeck	a/v 124: 123: 40	
Berlin	a/v 124: 123: 40	
Frankfurt a/M.	a/v 124: 123: 40	
Amsterdam	a/v 209: 50 209: 50	
Stockholm	a/v 139: 30 138: 60	
Köpenhamn	a/v 139: 30 138: 60	

Stockholm, den 19 nov.
London 1 £ = Kronor a/v 18: 18.
Hamburg 100 Rmk = Kr. a/v 88: 95.
Paris 100 Fr = Kr. a/v 72: 30.
Amsterdam 100 Guld = Kr. a/v 150: 30.

Officiella o. legale notiser.

Ledig tjänst: en landkanslistjänst vid
länestyrelsen i Nylands län 30 dagar från och
med 22 nov.
Dom auktionas: i landhandlanden E. Toirs
krs 80 dec. i Lappfjärd; — i affide handl.
B. Toilets krs 23 dec. i Nystad.
Årsstämming: med aff. handl. Idor Par-
viansons fordringsägare första halgfria månad
i aug. år 1902 i Joensuu.
Bergensresantråde: i skomakaren U.
Pekanders krs 16 dec. i Helsingfors; — i aff.
vicesheradshöfdingen A. J. Löfgrens krs 11
dec. i Kisker; i garfvarer H. Mattessons
krs 14 dec. i Östermark.
Anmälda resande.
Den 27 nov.
Hôtel Phoenix: marinattachén Ottley och
handl. Hindz fr. P. burg, agent Stavenow och

FINSKA ADVOKATBYRÅN I ÅBO,
inneh. v.h.ding Kuno Althman. — Slotsg. 8, (1/2-1, 4-7).

Vicehäradshöfding
Alfred Holmström, ADVOKAT
Åbo, Eriksgatan Nr 8.
Wigelin stenhus, 2:ra vån.
Öppen kl. 1/2-1 p. d., 4-7
e. m. Telefon 772.
Telegrafadr.: Åholmström.

Rättegångar,
Inkasseringar,
Konkursbe-
vakningar m. m. mycket för-
månliga års-
ackord.

Från vår officin utkommande tidningarna

ÅBO TIDNING, VÄSTRA FINLAND O. TURUN LEHTI

utgifvas för närvarande i upplagor af tillsamman
15,700 exkx.
Prenumerera på våra tidningar!
Annonsera i våra tidningar!
ÅBO TIDNING TRYCKERI AKTIEBOLAG.

Till sale
Finaste,
Slugade blomsterhonung
af årets skörd å V. Villbergs drogeriaffär
samt hos L. Fabritius. 59 9

Konfirmander!

Ett parti psalmböcker realiserats till bil-
liga pris hos
Oscar Gröndahl, Eff.
Eriksgatan 15, Bazarern.
Telef. 861.

Diverse.

Musikaliska Sällskapets
Premier-Konserter.
Ärade innehafvare af abonnementslistorna
underrättas härmed att dessa afhämtas af
sällskapets vaktmästare torsdagen den 28
dennes. (A.U.2.8) 5894

Räntor

å lån från
Magistratens i Åbo enskilda
pensionskassa
uppbäras af underskrifven ju-
stitierådman hvarje söckendag
under innevarande november
månad kl. 1/2-10 f. m.
J. E. Dahlström,
Ryska kyrkogatan 3.

Räntor

å lån från
Cajanderska Testamentsfonden
uppbäras af underskrifven ju-
stitierådman hvarje söckendag
under innevarande november
månad kl. 1/2-10 f. m.
J. E. Dahlström,
Ryska kyrkogatan Nr 3.

G. A. Zimmermann i Åbo,
rekommenderar sitt välkända arbete hos en
och hvar. Telefon 596.
Kontorsbokfabrik och
6660 OBS! Äldsta bokbinderi på orten.
Linieringsanstalt,
— Trädgårdsgatan 11. —

Holger Nyblins Förstorings-Atelier,

Stora Tavastgatan 14, ÅBO.
Förstoringer retoucherade i Crayon, Sepia, Aquarell och Pastell.
Alla förstoringer retoucherades af mig personligen, och bör en 15-årig praktik i de
största förstoringsateljéer i utlandet vara en garanti för arbetets halt, såväl hvad por-
trättlikhet som hvad konstnärligt utförande beträffar. 5847
Förstoringer, som önskas färdiga till Julen, torde inlämnas så fört som möjligt.

Nordiska Aktiebanken

för HANDEL och INDUSTRI.
Aktiekapital 10,000,000, Reservfonden 4,000,000 mk.
Depositionsränta 5 %.
För medel insatta å Depositionskontokurant eller Spar-
kassera utgifves antingen enkelt kvitto eller en Sparkas-
bok, i hvilken insättningar och uttagningar införas. Räntan, efter 5 %,
lägges till kapitalet den 30 juni och 31 december, så framt den ej af
deponenten lyftas. Räntan godtgöres från insättningsdagen.
Löpande räkning 3 %.
Utfärdar Resekreditiv. Beviljar Rembuser. Värkställer In-
kasseringar. Köper och säljer Utländska växlar. Utför för öfrigt
alla slags bankuppdrag.

Ångbåtslägenheter.

Till Dahlsbruk,
Grägnäs och Lammala
afgrä

Ångaren KIMITO

härifrån den 17, 20, 23, 26, 29 no-
vember kl. 8 f. m., retur ifrån Lam-
mala kl. 7 f. m. påföljande dag.
Åfång från Dahlsbruk kl. 1/2-10 f. m.
till Åbo, anlöpande isfria bryggor.
Närmare meddelar befälhafvaren ombord
och
5704 Starck & Bähr.

Till Nystad!

afgrä
ång. KUUSISTO
fredagen den 29 november kl
1/2 9 f. m., retur från Nystad lördagen den
30 nov. kl. 1/2 9 f. m.
4931 Joh. Gust. Wikström.

Ångaren ÅLAND,

kapten P. O. Isaksson,
afgrä onsdagen den 4 december
kl. 9 f. m. till Mariehamn, såvida ishin-
der icke möter och tillräckligt last samt pas-
sagerare dagen förut till tisdag middag blif-
vit anmälda. Anlöpande vanliga mellanlig-
gande bryggor. Närmare meddelas
5922 Starck & Bähr.

Finska ångfartygsaktiebolagets ångbåtslägenheter

från utlandet.

Från	Ångf.	Åtg. omkr.
Marseille	VESTA *	8 nov.
Tarragona		
Denia	VESTA *	10/15
Malaga		
Cadix		
Bordeaux	ORION *	2
La Rochelle		13
Bayre		15
Antwerpen	SIRIUS	8
Bremen	CAPELLA	5
Newcastle		
Middlebro	CAPELLA	7/10
Hull t. H-fors	ARCTURUS 2-16-30	
	POLARIS	9-23
K-hamnt. H-fors	ARCTURUS 5-19	
	POLARIS	12-26
Stettin t. H-fors	VIRGO	9-23
Gålla utan förbindelse.		5149

* Sista lägenhet för året.

Joh. Gust. Wikström.
Ång. STELLA afgår
fr. Åbo d. 5, 9, 16, 23, 30 nov. kl. 9 f. m.,
fr. Mälsåsa d. 2, 7 kl. 5 f. m., 12, 19,
26 nov. kl. 6 f. m.

Åbo, den 28 nov. 1901.

Ett glädjande senats- beslut.

I vårt land har man på senaste
tid särskilda gånger dryftat frågan
om kvinnliga yrkesinspektörer.
I kvinnosaksförbundet Unionen
upptogs denna fråga senaste land-
dag, till hvilken man sökte åstadkom-
ma en petition i syfte att äfven hos
oss få tillsätta kvinnliga yrkesinspek-
törer, men planen strandade denna
gång. Senare upptogs frågan åter
af saggda förbund och en anhållan
i saken inlämnades till regeringen.
Finsk Kvinnoförening vidtog äfven
åtgärd för vinnande af samma ända
mål och slutligen anslöt sig till rö-
relsen jämval Helsingfors arbetare-
förenings kvinnoförbund.
I dagarna ha också dessa sträf-
vanden från kvinnornas sida burit
frukt. Såsom i tidningarna omtalats,
har nämligen senaten beslutit hem-
ställa om, att vid industristyrelsen
mätte tillsättas en kvinnlig biträ-
dande yrkesinspektör, och detta be-
slut måste utan tvifvel hälsas med
odelad tillfredsställelse.
Frågan om anställande af kvin-
liga inspektörer vid fabriker står
nämligen för närvarande på dag-
ordningen i flere land. Mångenstä-
des har denna reform, som synes
naturlig och nödvändig, då så många
kvinnor och barn egna sig åt fa-
brikarbete, redan till en viss grad
blifvit genomförd. Det land i Eu-
ropa, där man tidigast anställt kvin-
liga fabriksinspektörer, är England.
Äfven i Tyskland, i Frankrike och
Holland samt i Nordamerikas För-
enta stater och Australien finnes
mångenstädes kvinnlig tillsyn vid
fabriker.
De kvinnliga fabriksinspektörerna
ha visserligen tillsvidare värvat un-
der en jämförelsevis kort tid. Dock

föreligger redan en mängd bevis
för, att deras värksamhet varit till
nytta för fabriksarbetarköerna. I
England utnämndes de två första
kvinnliga fabriksinspektörerna 1893
och 1896 var deras antal 5. Ur de
engelska yrkesinspektörernas årsbe-
rättelser framgår, att de kvinnliga
inspektörerna ärligen anmåla hundrat-
tal fall angående dåliga hygieniska
anordningar i fabriker och att de
emottaga en mängd klagomål, af
hvilka flere ledt till rättgång, och
i de allra flesta fall har vid af
kvinnlig inspektör mot arbetsgivare
väkt rättgång den förra afgått med
seger. Så t. ex. vunno de kvin-
liga inspektörerna under år 1898 af
207 rättsfall 204.

Att de kvinnliga fabriksinspektö-
rerna kunna utföra ett uppfostran-
de inflytande på de arbetarskor, öf-
ver hvilka de hafva tillsyn, är klart,
genom exempel framhållas från Eng-
land, att okunnigheten så väl bland
arbetare som bland de mindre
arbetsgivare ofta är mycket stor.
De sakna kännedom om de lagar,
som angå dem själva och deras
yrke, och om de allra enklaste hälsö-
regler, äfven framhållas exempel på,
huru mindre arbetsgivare i samråd
med sina arbetarskor fört yrkes-
inspektören bakom ljuset. I en mo-
delhandel arbetades det öfver mid-
natt, då man plöteligt fick veta, att
statens inspektör var i analkande.
Den dam, som förestod affären, hade
jämmt och nätt tid att skruva in
den gasen och att få syflickorna in i
sina sofrum, då inspektören inträd-
de. Denna mottogs den för säk-
ran, att arbetarskorna länge sedan
lägo i sina sängar. Det gjorde de
också — men med kläderna på.
Arbetarskorna själva voro öfver-
måttan glada öfver den behändig-
het, med hvilken de fört inspektö-
ren bakom ljuset.
De kvinnliga yrkesinspektörerna i
England omtala emellertid med till-
fredsställelse äfven, att fabriker re-
dan nu finnas, där yrkesinspektö-
ren glatt välkomnas; arbetsgivaren
har rent samvete och arbetarena
hafva inga klagomål att anföra.

Arbeterskans hela jordiska ka-
pital är hennes hälsa. Hon bör där-
för med rätta kunna fordra, att det
rum, hvari hon arbetar, är i hy-
gieniskt afseende inrättadt på bästa
sätt, att där finnes tillräckligt ren
luft, lämplig temperatur och att det
framför allt är snygt. I dessa af-
seenden böra kvinnliga inspektörer
kunna utföra ett stort inflytande.
Och när det gäller barnen, gäller
att värna minderåriga och omyndi-
ga mot det andliga och lekamliga
gift, som de ofta nog inandas i fa-
brikernas atmosfär, då borde kvin-
nan där hafva sin gifna plats.
Det är på grund af dessa och
andra skäl, man bör lyckönska vårt
land med afseende å det beslut se-
naten fattat. Ärendet är därmed
visserligen icke slutligen afgjort.
Men man vill hoppas, att utgången
däraf på högsta ort icke blir annan,
än den senaten föreslagit samt att vi
så lunda i en snar framtid få rö-
na de goda värkingarna af kvinnlig
fabriksinspektion. Kommer en så-
dan engång till stånd, skall saken

